

ת"פ 33282/09/13 - מדינת ישראל נגד שן ערד 2000 בע"מ, דוד כלאף

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 33282-09-13 מדינת ישראל נ' שן ערד 2000 בע"מ ואח'
ת"פ 444-04-14 מדינת ישראל נ' שן ערד 2000 בע"מ ואח'
בפני כבוד השופטת אסנת רובוביץ - ברכש

בעניין: מדינת ישראל
ע"י עו"ד אסף תומר
נגד
1. שן ערד 2000 בע"מ
2. דוד כלאף
המאשימה
ע"י עו"ד סגל מלמיליאן
מהסנגוריה הציבורית .
הנאשמים

הכרעת דין

1. בתיק שלפני הוגשו שני כתבי אישום כנגד הנאשמים.
2. כתבי האישום מייחסים לנאשמת 1 עבירה בגין אי תשלום שכר מינימום בניגוד להוראות סעיפים 2(א) ו-14 לחוק שכר מינימום, התשמ"ז - 1987 (להלן - **חוק שכר מינימום**), וכן עבירה בגין אי העברת סכומים שנוכו משכרו של עובד בניגוד להוראות סעיף 26(א) לחוק הגנת השכר, תשי"ח - 1958 (עובר לתיקון מס' 24 לחוק)[עבירה על סעיפים 25(א) ו-25(ג) לחוק הגנת השכר](להלן - **חוק הגנת השכר**).
- נאשם 2 יוחסו עבירות של אי תשלום שכר מינימום - אחריות מנהל בתאגיד, עבירה לפי סעיפים 2(א), 14 ו-15 לחוק שכר מינימום, וכן עבירה של אי העברת סכומים שנוכו משכרו של עובד למי שלו יועדו - אחריות נושא משרה בתאגיד, עבירה לפי סעיף 26(ב) לחוק הגנת השכר (עובר לתיקון מס' 24 לחוק)[עבירה על סעיפים 25(ג), 26(ב), 26(ג) ו-26(ד) לחוק הגנת השכר].
3. זה המקום לציין, כי לטענת הנאשם החברה נמצאת בהליכי פירוק ואינה פעילה, אולם לא הוצג צו פירוק, אלא אישור על סגירת התיק במס ערך מוסף.
4. מעבר לצורך אציין, כי בית המשפט העליון קבע זה מכבר, כי אין כל מניעה לקיים הליכים פלייליים כנגד חברה בפירוק, שכן אף חברה בפירוק הינה ישות משפטית, עד למחיקתה (ר' רע"פ 9008/01 מדינת ישראל נ' א.מ. תורג'מן בע"מ, פ"ד נ"ז (5) 799).
5. על פי כתבי האישום הנאשמת 1 (להלן - **החברה** ו/או **הנאשמת**), היתה, במועדים הרלוונטיים

עמוד 1

לכתב האישום, חברה בע"מ והנאשם 2 (להלן - **הנאשם**) היה מנכ"ל הנאשמת ומורשה מטעמה.

בכתבי האישום נטען כי החברה העסיקה את העובד רוסנק סרגיי מיום 01.02.07 ועד יום 27.02.09, בתפקיד נהג מערבול בטון (להלן - **סרגיי**), ניכתה סכומים משכרו בחודשים 01-04/2008, ולא העבירה את הסכומים למי שלו יועדו, בחודשים 01-04/2008. וכן כי לא שילמה לו את שכר המינימום הקבוע בחוק לחודשים 01-02/2009.

עוד נטען בכתבי האישום כי החברה העסיקה את העובד סוריס יראסלב בתפקיד נהג מערבול בטון, מיום 17.11.08 ועד יום 27.04.09 (להלן - **יראסלב**), ולא שילמה לו את שכר המינימום הקבוע בחוק לחודש 04/2009.

ההליכים בתיק

6. כתב האישום בגין אי העברת סכומים שנוכו משכרו של עובד הוגש ביום 17.9.13.
7. ביום 20.10.13 הוגשה הודאת הנאשם בגין אי העברת סכומים שנוכו משכרו של העובדים. ביום 11.1.14 ניתנה החלטתו של כב' השופט שגב, כי לאור ההודאה, תינתן הכרעת דין במעמד הדיון הקבוע ל-1.4.14.
8. ביום 22.10.13 הוטל על החברה קנס מנהלי בגין אי תשלום שכר מינימום, בסך 15,000 ₪.
9. ביום 28.10.13 פנתה החברה למאשימה באמצעות בא כוחה, בבקשה לביטול הקנס, ואם הבקשה לא תתקבל, בקשה להישפט. הבקשה נדחתה על ידי המאשימה.
10. לפיכך הוגש כתב אישום בגין עבירות של אי תשלום שכר מינימום ביום 1.4.14.
11. ביום 1.4.14 התקיים דיון בפני כב' השופט שגב, אשר קבע כי חרף החלטתו מיום 11.1.14, ולאחר ששמע את נסיבותיו האישיות של הנאשם, הוא מורה על מינוי סנגור לנאשם מקרב הסנגוריה הציבורית. כמו כן, הורה השופט שגב על איחוד הדיון בשני כתבי האישום.
12. ביום 27.1.15 התקיים דיון נוסף בפני כב' השופט שגב, אליו לא הופיע הנאשם, לאור מצבו הרפואי. כב' השופט שגב קבע כי על הסנגורית להודיע מהי עמדת הנאשם לגבי הנאשמת ולאחר מכן על המאשימה ליתן עמדתה באשר להמשך ההליכים כנגד הנאשמת.
13. ביום 28.1.15 הודיעה ב"כ הנאשם כי החברה אינה חברה פעילה ולנאשם אין כל זיקה אליה עוד. להודעה צורף אישור רו"ח של החברה המאשר כי תיקה של החברה במע"מ נסגר.
14. ביום 3.2.15 הודיעה המאשימה כי הנאשמת הינה חברה פעילה, וכי סגירת תיק המע"מ אינה רלוונטית לחובתה של הנאשמת לעמוד לדיון. המאשימה צרפה אישור רשם החברות, נכון ליום 3.2.15, ממנו עולה כי החברה פעילה וכי הנאשם הינו בעל המניות והדירקטור היחיד בחברה. לפיכך לטענת המאשימה על הנאשמת לעמוד לדיון באמצעות הנאשם.
15. לאור האמור, קבע כב' השופט שגב מועד הקראה וכי הזימון לנאשמת יתבצע באמצעות הנאשם.
16. ביום 14.4.15 השיבו הנאשמים לכתבי האישום, הם כפרו באישומים נגדם, אך הודו בעובדות כתבי

האישום, קרי כי במועדים הרלוונטיים לכתבי האישום היה הנאשם מנכ"ל הנאשמת ומורשה מטעמה וכי העסיקו את העובדים המוזכרים בכתבי האישום בתאריכים המצוינים שם.

17. בתיק דנן התקיימו שתי ישיבות הוכחות האחת ביום 11.2.16 והשנייה ביום 2.6.16 במהלך העידו מטעם המאשימה מר יעקב כהן, מפקח וחוקר מטעם המאשימה ומר יראסלב סוריס, אשר הועסק בנאשמת בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. מטעם הנאשמים העיד הנאשם בעצמו. הצדדים הגיעו במהלך דיוני ההוכחות להסדרים דיוניים ובהתאם לכך הוגשו מוצגים בהסכמה. כן הוסכם כי עדת התביעה עינת לחמי לא תעיד בשל מצב רפואי וכי הוגשה בהסכמה עדותה בהסכמה ומשכך הוגשו מוצגים נ/1 ונ/2. ר' פרוטוקול הדיון מיום 11.2.16.

18. בפתח דיון ההוכחות הודיעה ב"כ הנאשם כי לאור העובדה שנהנאשם שילם למר סרגיי את שכרו במזומן הוא מודה בעבירה של אי תשלום שכר מינימום, לגביו בלבד בכדי לחסוך זמן שיפוטי. ר' עמ' 5 שורות 1-2 לפרוטוקול הדיון מיום 11.2.15.

19. בסיום ההוכחות טענה ב"כ הנאשם כי יש לבטל את כתב האישום בגין אי תשלום שכר מינימום, בשל הגנה מן הצדק. לטענת הנאשם, כאשר נחקר על ידי המאשימה ביום 16.3.11 ו-19.3.12, לא הוזהר לגבי הסיכון שאם וכאשר יוגש כתב אישום, יהפוך לנאשם. לטענתו משהקנס המנהלי לא הוטל עליו, ומשהמאשימה לא ציינה לאחר הבקשה להישפט, כי הנאשם חשוף אף הוא להגשת כתב אישום נגדו, לא ניתן לראות בחקירותיו כעוצרות את מרוץ ההתיישנות שכן הן בוצעו לפני שהוטל הקנס המנהלי. לטענת הנאשם, בעצם הטלת הקנס המנהלי נפתח פרק חדש, ומשהנאשם לא היה מעורב בהחלטות החברה, לא ניתן היה להגיש נגדו כתב אישום, שכן חלה התיישנות על האישומים.

לגופו של עניין טען הנאשם בסיכומיו כי משכורתו של העובד סרגיי לא שולמה בזמן, היות והוא עזב את עבודתו בחברה ללא הודעה מוקדמת ולא היה ניתן לאתרו עד לאחר שהגיש תביעה כנגד הנאשמת. ובאשר לסכומים שנוכו משכרו ולא הועברו ליעדם, לטענת הנאשם הדבר נעשה בתום לב ונבע מתקלה.

לגבי שכר המינימום שלא שולם לעובד יראסלב, לטענת הנאשם הדבר נבע מקיזוז שנעשה משכרו של העובד בשל שתי תאונות שבציע עם רכב החברה.

20. לטענת המאשימה, העבירות מושא כתבי האישום לא התיישנו ואין מקום לביטולם מחמת הגנה מן הצדק. זאת נוכח העובדה כי מרוץ ההתיישנות הופסק בשל מספר אירועים מנתקים - גביית עדויות העובד, חקירות הנאשם וגביית עדות הגב' לחמי, שהמוקדם בהם התרחש בתחילת שנת 2011. ולפיכך במועד הגשת כתבי האישום לא התיישנו העבירות. עוד טוענת המאשימה כי הטלת קנס מנהלי אינה מהווה מגן או פטור עבור נושא משרה מאחריות פלילית בגין אותה מסכת עובדתית. ובקשת החברה להישפט אינה גורעת מסמכותו של תובע ומשיקול הדעת המוקנה לו להגיש כתב אישום כנגד הנאשם. לטענתה, הנאשם נחקר תחת אזהרה ואין זה רלוונטי האם היה מעורה בעניינה של החברה במועד הטלת הקנס, אלא המועד הרלוונטי הוא מועד ביצוע העבירות.

לגופו של עניין, טוענת המאשימה כי הוצגו בפני בית הדין ראיות המוכיחות את ביצוע העבירות והנאשם לא הרים את נטל ההוכחה כי העבירות נעשו שלא בידיעתו או כי נקט את בכל האמצעים הסבירים בכדי למנוע את ביצוען.

21. אין מחלוקת כי העבירות המיוחסות לנאשמים הינן עבירות מסוג עוון וזאת מכוח סעיף 24(2) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**).

סעיף 9(א)(3) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - **החסד"פ**) קובע כי תקופת ההתיישנות לעבירות מסוג עוון עומדות על 5 שנים.

סעיף 9(ג) קובע כי מרוץ תקופת ההתיישנות מתחיל מיום ביצוע העבירה אלא אם כן נפסק המרוץ בשל אירוע מנתק, כדלקמן:

"(ג) בפשע או בעוון אשר תוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) נערכה לגביהם חקירה על פי חיקוק או הוגש כתב אישום או התקיים הליך מטעם בית המשפט, יתחיל מנין התקופות מיום ההליך האחרון בחקירה או מיום הגשת כתב האישום או מיום ההליך האחרון מטעם בית המשפט, הכל לפי המאוחר יותר."

כך גם מפרט קדמי בספרו על סדר הדין בפלילים (תשס"ט-2009) חלק שני, כרך א' בעמ' 1320-1321, כמצוטט:

"מרוץ תקופת ההתיישנות מתחיל ביום ביצוע העבירה והוא נמשך עד לסיום התקופה; אלא אם כן- לגבי עוון או פשע - הוא נפסק בשל התרחשותו של 'אירוע מנתק'. הופסק המרוץ על ידי 'אירוע מנתק', הריהו מתחיל מחדש - לאמור מתחילתו- והוא נמשך עד שתחלוף תקופת ההתיישנות ממועד האירוע המנתק; יופסק המרוץ - החדש- על ידי 'אירוע מנתק' נוסף, תתחדש התקופה וחוזר חלילה. התקופה שחלפה עד ל'אירוע המנתק'- נמחקת כאילו לא חלפה כלל; והמניין מתחיל מלכתחילה.

...

'אירוע מנתק' לעניין זה הוא אחד משלושה אלה: עריכת חקירה על פי חיקוק באותה עבירה; הגשת כתב אישום בשל אותה עבירה; קיום הליך מטעם בית המשפט באותה עבירה."

22. משמע כי גביית עדויות העובד יראוסלב וחקירת הנאשם בשנת 2011 מהווים, כל אחד בפני עצמו, 'אירוע מנתק'. ועל כן לא התיישנו העבירות.

23. ערה אני לפסיקת בית הדין האזורי בבאר-שבע, של כב' הנשיאה השופטת סלע, בהע"ז 54001-07-10 מדינת ישראל נ' רפי לוי לידו מיום 13.12.11, שם התקבלו טענות הנאשם בכל הנוגע להתיישנות כמצוטט:

"שונה הדין באשר לנאשם לגביו כלל לא הוטל קנס מנהלי ואף הבקשה להישפט אינה מתייחסת אליו. לאור האמור ומשאין כל תיעוד שהנאשם **אישית** הוזרה באופן המסכן אותו בחשיפה פלילית במשך 5 שנים ממועד ביצוע העבירה הנטענת - אין הוראת סעיף 22 חלה בעניינו ובהתאם להוראת סעיף 9 לחסד"פ התיישנו העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום.

לאור כל האמור, טענת ההתיישנות שהעלו הנאשמים מתקבלת לגבי **הנאשם בלבד** ומשכך הנני מורה על ביטול כתב האישום כנגדו, מחמת התיישנות" (ההדגשות במקור - א.ר.ב.).

24. אולם בענייננו המצב שונה שכן הנאשם הוזרה באופן אישי בפעמיים בהן נחקר. עיון במ/6 ובמ/7 מעלה כי נאמר שם כי הנאשם נחקר כחשוד בעבירות נשוא כתב האישום וזאת אף לאחר שניתנה לו

האפשרות להיוועץ בעו"ד, והעובדה כי לאחר חקירות הנאשם הוטל קנס מנהלי על הנאשמת, אשר ביקשה לאחר מכן להישפט אינה משנה זאת.

25. לאור כל האמור לעיל אין בידי לקבל את טענות הנאשמים לביטול כתב האישום. ומשכך ידון כתב האישום לגופו.

האישום הראשון - אי העברת סכומים שנוכו משכר עובד ליעדם

26. הנאשמים מואשמים בעבירה על סעיף 26(א) לחוק הגנת השכר, בנוסחו לפני תיקון 24, שהיה תקף במועד העבירה, אשר קבע את החובה להעברת סכומים שנוכו מהשכר במועד:

"26. (א) סכום שנוכה בהתאם לסעיף 25 יעבירו המעביד למי שלו מיועד הסכום תוך 30 יום מהיום שבו רואים כמולן את השכר שממנו נוכה, זולת אם נקבעה בחיקוק דרך אחרת; העובר על הוראות סעיף זה, דינו - מאסר שנתיים או קנס בשיעור פי שישה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977."

27. עיון בחומר הראיות מעלה כי בחודשים 01-04/2008 נוכו משכרו של העובד סכומים שהוגדרו בתלוש כ"קופת גמל" או "הפניקס" (ר' תלושי השכר של מר סרגיי, מ/17), אך לא הוכח כי הועברו בפועל לחברת הפניקס או קופת גמל אחרת.

28. המאשימה הציגה את פירוט התשלומים שהועברו לחברת הפניקס מהם עולה כי החלו לעבור תקבולים לטובת העובד סרגיי החל מחודש 05/2008 (ר' מ/1, מ/2 ו-מ/15).

29. במצב דברים זה, הוכח מעבר לכל ספק סביר כי התשלומים אשר נוכו משכרו של העובד סרגיי, לא הועברו ליעדם כנדרש בחוק בנוגע לחודשים נשוא כתב האישום.

30. לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיעה את הנאשמת בעבירה על סעיף 26(א) לחוק הגנת השכר (עובר לתיקון 24 לחוק) (כנוסחו לפני התיקון) [סעיפים 25א(א) ו-25ב(ג) לאחר התיקון].

אחריות הנאשם

31. סעיף 26(ב) לחוק הגנת השכר קובע אחריות אישית על נושא משרה בתאגיד, החייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה על חוק הגנת השכר, כמצוטט:

"(ב) התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו - הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 מחצית הקנס הקבוע לאותה עבירה" (בנוסחו עובר לתיקון 24 לחוק).

סעיף 26(ד) הגדיר את המונח "נושא משרה" כך: **"בסעיף זה, 'נושא משרה' - מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה"**.

וסעיף 26(ג) קובע חזקה לפיה:

"(ג) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) לפי סעיף 25ב בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (ב), אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למנוע את העבירה".

32. על פי הודאתו של הנאשם הוא שימש כמנכ"ל הנאשמת בזמנים הרלוונטיים לכתבי האישום (ר' פרוטוקול מיום 14.4.15).

33. בחקירתו בתמ"ת, מסר הנאשם כי "אני העברתי את כול הסכומים שנוכו לו מהתלוש לחברת הפניקס ואני המציא לך אישור מחברת הפניקס על הפקדות אלו" (כך במקור - א.ר.ב. ר' עמ' 2 למ/7).

34. עם זאת, לאחר הצגת האישורים מחברת הפניקס בפתח דיון ההוכחות, טענה ב"כ הנאשם כי "לגבי האישום השלישי מדובר באי העברת ניכוי כספים מחברת הפניקס - בהתאם לחומר שהוגש ע"י חברי עולה ש-4 החודשים היתה תקלה והכספים נוכו מהחשבון ולא הועברו לפניקס לאחר 4 חודשים ובמשך כל השנתיים בהן הוא עבד הסכומים הועברו חודש בחודשו. מכאן נבקש להביא ר"ח מטעמנו. לטענתנו מדובר בתקלה שהנאשם כלל לא ידע ויש לזה משמעות מבחינת היסוד הנפשי" (ר' עמ' 5 שורות 6-10 לפרוטוקול).

35. אולם בדיון ההוכחות מיום 2.6.16 הודיעה ב"כ הנאשם כי אין בידי הנאשם מסמכים להוכיח את חפותו, היות והוא אינו בקשר עם רואה החשבון (ר' עמ' 9 שורות 9-10 לפרוטוקול).

36. ערה אני לטענותיו של הנאשם בעדותו לפניי כי מי שהיתה אחראית על העברת הסכומים היא המנהלת חשבונות, אשר היתה אחראית על העברת הכספים לחברת הפניקס (ר' עמ' 14 שורות 14-31 לפרוטוקול). אולם הנאשם לא הביא אף ראיה לתמיכה בכך וכאמור אף לא הביא את מנהלת החשבונות או רואה החשבון מטעמו למתן עדות.

37. כך שהלכה למעשה, טענות ההגנה של הנאשם לגבי אישום זה לא הוכחו.

38. משכך לטעמי לא עמד הנאשם בנטל להוכיח כי נקט בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח את אי ביצועה של העבירה, כפי שקובעת החזקה בסעיף 26(ג).

39. שכן גם בנוגע להרשעת מנהל או פקיד בחברה, היסוד הנפשי הנדרש הוא יסוד הידיעה ולחלופין "עצימת עיניים" - הימנעות מלבחון ולבדוק מצב דברים שלגביו עשוי להיות חשד כי הוא בגדר מעשה אסור (ע"פ 538/89 ורשבסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד מד (2) 870).

בעניין ע"פ 37/09 ג. לוריה בע"מ נ' מדינת ישראל (מיום 29/6/09) נאמר:

"נושא המשרה אינו יכול לעצום עיניים ולסמוך באופן עיוור על עובדיו - בכירים ככל שיהיו ועליו לוודא כי העסקתם של עובדים בתאגיד אינה עומדת בניגוד להוראות החוק".

40. אשר על כן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה על פי הסעיפים 26 לחוק הגנת השכר (כנוסחו לפני תיקון 24 לחוק) [סעיפים 25(ג), 26(ב) ו-26(ד) לאחר התיקון].

האישום השני - אי תשלום שכר מינימום

41. הנאשמים מואשמים בעבירה על סעיפים 2(א) ו-14 לחוק שכר מינימום, אשר קובעים את החובה לתשלום שכר מינימום:

"2.(א) עובד שמלאו לו 18 שנים (להלן - עובד) המועסק במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתו, זכאי

לקבל ממעסיקו שכר עבודה שלא יפחת משכר המינימום לחודש, שכר המינימום היומי או שכר המינימום לשעה, הכל לפי הענין".

"14. מעסיק שלא שילם לעובדו שכר מינימום, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה".

42. הנאשמים הואשמו בעבירה על הסעיפים המובאים לעיל ביחס לשני עובדים.

43. שכר המינימום לחודש בגין עבודה במשרה מלאה בשנת 2009 עמד על סכום של 3,850.18 ₪.

44. שכר המינימום השעתי בחודשים אלה עמד על סכום של 20.70 ₪ לשעה.

45. שכר המינימום היומי עמד בחודשים אלה על סכום של 155.61 ₪ (6 ימים) 179.55 ₪ (5 ימים).

46. באשר לעובד יראלסב, נטען כי לא שולם לו שכר מינימום בחודש 04/2009.

47. עיון בתלוש השכר של העובד לחודש 04/2009 מעלה כי שולם לו 4,300 ₪ (ר' מ' 12).

48. בחקירתו בתמ"ת הודה הנאשם כי אין לו דוחות נוכחות לעובדיו ואף כי לא שמר את רישום הטכנוגרף. עם זאת, העיד כי מר יראלסב "עבד שישה ימים בשבוע הימים א-ה בין השעה 07:00 עד סיום העבודה שזה לא יותר מ-12 שעות ובימי שישי עבד כשלוש או ארבע שעות ביום ולא יותר מזה" (ר' מ' 7/ בעמוד 2).

העובד יראלסב העיד בחקירתו כי עבד בין השעות 7-19 בימים א-ה ובין השעות 7-15 בימי שישי וכי היה מקבל 6,000 ₪ גלובלי עבור כל חודש עבודה, למעט חודש 04/2009 שלא קיבל שכר בעדו כלל, לאור טענת הנאשם כי הוא מקזז לו את המשכורת לחודש 04/2009 בגלל תאונת שעשה עם רכב החברה (ר' עמ' 2 לחקירתו במ' 18/ ומ' 20 ר' עדותו גם בעמ' 10 שורות 20-23 ועמ' 11 שורות 1-5). יצוין כי עדותו של מר יראלסב לא נסתרה ועומדת בקנה אחד עם חקירתו.

49. אכן הפסיקה קבעה כי "תלושי השכר מהווים ראיה לכאורה לאמור בהם, ועל המבקש לסתור את תוכנם מוטל נטל הראייה (ראו עד"מ (ארצי) 19/07 עמוס 3 בע"מ - סלוצקי שי (25.11.08); דב"ע (ארצי) נה/193 - 3 חנן זומרפלד - מלון זוהר בע"מ (1.5.1996); דב"ע (ארצי) מז/146 - 3 יוסף חוג'יר - שלום גל והמוסד לביטוח לאומי, פד"ע כ 19 (1988)). במה דברים אמורים? תלוש השכר מהווה ראיה לנכונות הנתונים המפורטים בו, כגון: שיעור שכרו של העובד בחודש מסוים; מהות רכיבי השכר ששולמו לעובד (גמול שעות נוספות, נסיעות וכו'); ניצול ומאזן ימי חופשה; ניצול ומאזן ימי מחלה, ועוד" (ר' ע"ע (ארצי) 24/25-09-11 42463-09-11 גד גולן (יואב ברמץ) - נגריית שירן בע"מ (18.3.13); ע"פ (ארצי) 24/25 א.ח. מור אחזקות (1992) בע"מ - מדינת ישראל (14.7.08)).

50. אולם עיון בתלושי השכר שהוגשו מעלה כי חסרים בהם נתונים מהותיים כגון ימי ושעות עבודת העובדים, צבירת מחלה וחופשה (ר' נ' 1; מ' 8-12/ ומ' 17), לפיכך איני יכולה לראות בתלוש השכר לחודש 04/2009 כראיה לאמיתות תוכנו. מה גם שלטענת העובד והנאשם עצמו, המשכורת של הנהגים עמדה על 6,000 ₪ (ר' עדות הנאשם בעמ' 18 שורות 30-31 לפרוטוקול) והדבר אינו מקבל ביטוי בתלושי השכר.

51. יתרה על כך, אף טענתו של הנאשם כי ביצע את הקיזוז עקב תאונות שביצע העובד אינן באות לידי ביטוי בתלוש השכר, ערה אני להסברו כי הדבר נודע לו מחברת סולל בונה רק לאחר שהוציא לעובד את תלוש השכר וחברת סולל בונה קיזזה לו את הסכומים ולכן קיזז אותם משכרו של העובד (ר' עמ' 13-14 לעדותו של הנאשם), אולם לא צירף הנאשם בדל ראיה להוכחת טענתו זו ומשכך אין אנו מקבלים את טענת הקיזוז.

52. לפיכך אני קובעת כי הוכח מעבר לספק סביר כי לא שולם לעובד שכר מינימום בחודש 04/2009.

53. באשר לעובד סרגיי, נטען כי לא שולם לו שכר המינימום לחודשים 01-02/2009.

54. בפתח דיון ההוכחות הודה הנאשם בעבירה זו, היות ואין לו דרך להוכיח אחרת (ר' עמ' 5 שורות 1-2). אולם בסיכומיו טען כי לא שולם לו עקב עזיבתו הפתאומית את העבודה עד הגשת תביעתו האזרחית בבית הדין לעבודה, אשר קבע כי על החברה לשלם לו את משכורות 01-02/2009, בניכוי הודעה מוקדמת. וזאת בניגוד לעדותו בפני חוקר התמ"ת שם העיד כי שולם לעובד את המשכורות לחודשים הנדונים במזומן (ר' מ/7, בעמוד 2).

55. לפיכך אני קובעת כי הוכח מעבר לספק סביר כי לא שולם לסרגיי שכר מינימום בחודשים הנדונים.

56. לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיעה את הנאשמת בעבירה על סעיפים 2(א) ו-14 לחוק שכר מינימום.

אחריות הנאשם

57. סעיף 15 לחוק שכר מינימום קובע אחריות אישית על נושא משרה בתאגיד, החייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה על חוק שכר מינימום, כמצוטט:

"15. נעברה עבירה לפי חוק זה בידי תאגיד, יואשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף - למעט שותף מוגבל - או פקיד באותו תאגיד ואחראי לענין הנדון, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתו של חוק זה."

58. על פי הודאתו של הנאשם הוא שימש כמנכ"ל הנאשמת בזמנים הרלוונטיים לכתבי האישום (ר' פרוטוקול מיום 14.4.15).

59. בחקירתו במשרת התמ"ת העיד הנאשם כי הוא זה שמנהל את כל ענייני העובדים, מגייס, מפטר ודואג לתנאיהם (ר' מ/7 בעמ' 2).

60. ולאור עדותו שפורטה לעיל, כי הוא זה שהיה נותן לעובדים את שכרם במזומן ולכן לא עלה בידו להוכיח כי שולם בפועל, לא ניתן יהא לומר כי העבירה נעברה שלא בידיעתו וכי נקט את כל האמצעים להבטחת שמירה על חוק שכר מינימום. שכן כפי שהובא לעיל, היסוד הנפשי הנדרש, גם להרשעת מנהל בחברה הוא יסוד הידיעה ולחלופין "עצימת עיניים" הימנעות מלבחון ולבדוק מצב דברים שלגביו עשוי להיות חשד כי הוא בגדר מעשה אסור (ע"פ 538/89 ורשבסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד מד (2) 870).

61. מעבר לאמור עיון בסעיף 14 לחוק שכר מינימום, מעלה כי מדובר בעבירה של אחריות קפידה

המתאפיינת ב"כללי התנהגות מוגדרים, המתייחסים לענייני רווחת הציבור, שנועדו ליצור סטנדרט גבוה של הקפדה אצל הפרט והענישה הקבועה בגינם הינה קלה יחסית" וכבר נפסק כי משמעות הדברים היא כי מעצם הוכחת היסוד העובדתי של העבירה - קמה חזקה כי מתקיים גם היסוד הנפשי (עניין **אוחנה**), אלא אם הוכיח הנאשם כי עשה את כל הניתן לצורך מניעת העבירה, שכפי שקבענו הנאשם לא עמד בנטל לסתור את החזקה הנדונה. ר' ע"פ 61082-01-15 משרד התמ"ת נ' הוד תידלוק (מיום 6.3.16 פורסם במאגר משפטי נבו).

62. אשר על כן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה על פי הסעיפים 2(א), 14 ו-15 לחוק שכר מינימום.

סוף דבר

63. נוכח האמור לעיל, להרשיע את הנאשמת בעבירות:

א. אי העברת סכומים שנוכו משכרו של עובד - לפי סעיפים 26(א) לחוק הגנת השכר (עובר לתיקון 24 לחוק)[סעיפים 25א(א) ו-25ב(ג) לאחר התיקון].

ב. אי תשלום שכר מינימום - לפי סעיפים 2(א) ו-14 לחוק שכר מינימום.

64. ואת הנאשם בעבירות:

א. אי העברת סכומים שנוכו משכרו של עובד - אחריות נושא משרה בתאגיד - לפי סעיפים 26 לחוק הגנת השכר(כנוסחו לפני תיקון 24 לחוק)[סעיפים 25ב(ג), 26(ב) ו-26(ד) לאחר התיקון].

ב. אי תשלום שכר מינימום - אחריות נושא משרה בתאגיד - לפי סעיפים 2(א), 14 ו-15 לחוק שכר מינימום

65. המזכירות תשלח את הכרעת הדין לצדדים בדואר.

66. דיון לטיעונים לעונש יתקיים ביום 15.2.17 שעה 8.30.

ניתנה היום, י"ב טבת תשע"ז, 10 ינואר 2017.